

HABERLERDEKİ ÜNİVERSİTE 2022

MEDYA GÖZLEM RAPORU

Yazan: Beyza Kural
Danışman: Burak Özçetin

HABERLERDE HEDEF GÖSTERME III: "LGBTİ+ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK HEDEF GÖSTERME VE NEFRET SÖYLEMİ"

Haberlerdeki Üniversite rapor dizisinin ilk iki bölümünde öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler, düzenledikleri basın açıklamaları ya da katıldıkları eylemler nedeniyle sıklıkla “din düşmanları ve “terörist” olarak tanımlanarak hedef gösterilmelerine dair örnekleri inceledik.

Üçüncü bölümde ise doğrudan varoluşları üzerinden hedef gösterilen LGBTİ+ öğrencilere dair haberlere yakından bakıyoruz.

LGBTİ+ öğrencilere yönelik hedef gösterme içeren haberlerin neredeyse tamamının nefret söylemi de içeren haberler olduğunu gördük. İncelediğimiz 11 haberde bu hedef gösterme ve nefret söylemi “sapkınlık” ve “provokatör” tanımları ile yapıldı. Haberlerin bir çoğu LGBTİ+ öğrencileri bu şekilde tanımlayan grupların açıklamaları ile ilgiliydi. LGBTİ+ karşıtı grupların cümleleri haberlerde bolca yer aldı. LGBTİ+ öğrencilerin sözleri ise sadece bir-iki haberde hedef göstermenin parçası olarak karşımıza çıktı. Tırnak içinde Onur Yürüyüşü ve sayılı LGBTİ+ tanımlarına rastladığımız not edelim.

1. NASIL TANIMLANDILAR?

"LBT, LGB, LGBT, LGBTHDPKK..." Haberlerdeki Üniversite raporlarını hazırlarken karşılaştığımız örnekler kimi zaman biri tüm sessiz harflere basmış hissi uyandırıyor. Bu rapor için incelediğimiz örneklerin hepsinde "LGBT" ifadesi vardı.

Metinlerde iki kez "LGBT+", bir kez de "LGBTİ+" ile dahi karşılaştık. Örneğin;

- *İstanbul Üniversite'sinde yapılması planlanan LGBT+ pikniği öğrencilerin tepkisi üzerine iptal edildi. ([Yeni Şafak](#))*
- *İstanbul Valiliği, bugün Maltepe Miting Alanı'nda gerçekleştirilmek istenen 19. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'ne izin vermemişti. ([ahaber](#))*

Ancak bu kullanımların hiçbiri olumlu ya da nötr şekilde karşımıza çıkmadı. "LGBT" ifadesi "[LGBT'li sapkınlar](#)", "[LGBT tahriki](#)", "[LGBT kuşatması](#)", "[LGBT'nin provokasyon adresi](#)" gibi negatif, hedef gösterici ve nefret söylemi içeren söylemlerle sıklıkla kullanıldı. Bu tanımlamalara aşağıdaki bölümlerde yakından bakacağız.

Tek başına “LGBT” ifadesi kullanıldığında ya da “LGBT etkinliği”, “LGBT eylemi”, “LGBT pikniği” gibi başta nötr görünen söz öbeklerine rastladığımızda da tanımın negatiflikten uzaklaştığını söyleyemiyoruz. Bu gibi metinlerde haberin çerçevesi “sapkınlık” olduğu için görünmeyen nefret içerikli tamlamaların etkisi sürdü.

2. NASIL HEDEF GÖSTERİLDİLER?

LGBTİ+’lara yönelik haberlerin hepsinde ana tema “sapkınlık” oldu. Bunun yanında “provokasyon” ve “küresel çete” vurguları ile de karşılaştık.

LGBTİ+ öğrenciler bu temalar çerçevesinde nefret söylemi ile birlikte hedef gösterildiler. Metinlerde etkinlikleri düzenleyen öğrenci kulüplerinin isimlerine de yer verildi.

2.1. SAPKINLIK

“Sapkınların karşısında Millî Görüş gençliği var”, [Millî Gazete](#), 17.06.2022

“Sapkınlık”, “sapkınlar” haberlerde karşılaştığımız nefret söyleminde en sık kullanılan ifadelerdendi. Haberlerin hepsinde arama kutucuğuna “sapkınlık” yazdığımızda karşılık bulduk.

11 haberin 5'inde “sapkın” ifadesi başlıkta yer aldı:

- “AGD'den LGBT'ye karşı onurlu duruş: Sapkınlığa izin yok!” ([Millî Gazete](#))
- “Sapkınların karşısında Millî Görüş gençliği var” ([Millî Gazete](#))
- “AGD'nin fendi LGBT'li sapkınları yendi” ([Millî Gazete](#))

- “AGD'den sapkın oluşum LGBT'ye sert tepki: Dursun bu hayasızca akın” ([Milli Gazete](#))
- “AGD'den hükümete çağrı: Sapkın derneklerin faaliyetlerine son verilsin” ([Milli Gazete](#)).

Başlıkta yer verilmese de haber metinlerinde yer alan “sapkınlık” ifadesinin kaynağı 11 haberin 10'unda LGBTİ+'lara karşı çeşitli gruplar tarafından yapılan açıklamalardı. Haber çerçeveleri, LGBTİ+ karşıtı grupların açıklamalarını sahiplenerek aktardı ve alternatif görüşlere ya da suçlanan aktörlerin ifadelerine yer vermedi.

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde LGBT+ üyeleri tarafından 'onur haftası' için planlanan organizasyona pek çok sivil toplum kuruluşu 'Sapkınlığın karşısında fitratın yanındayız' başlıklı hazırlanan bildiriyle tepki gösterdi.

“İstanbul Üniversitesi'ndeki izinsiz LGBT eyleminde 26 kişi gözaltına alındı”, [Yeni Şafak](#), 18.06.2022

Yaklaşık 150 sivil toplum kuruluşunun katılacağı "Aileni ve neslini koru, sapkınlığa dur de!" mitingi, yarın saat 15.00'da Saraçhane'de başlayacak.

“Üniversiteye LGBT kuşatması: Küresel çetenin hedefi gençler”, [Yeni Şafak](#), 17.09.2022

Açıklamada; eşcinsellik gibi anormal bir olgunun etrafında inşa ettikleri sahte algılarla insanları kandıran, sönmeye yüz tutmuş saman alevi mesabesindeki **sapkın** örgütlerin mağduru oynamalarına izin vermeyeceklerini belirterek, "Eşcinselliğin bir **sapkınlık** olduğu hakikatini psikoloji, biyoloji ve tıp bilimleri başta olmak üzere tüm ilim dallarında anlatmaya, **sapkın** örgütlerin istismar ettiği çocuklarımıza terapi

"LGBT'nin provokasyon adresi Taksim! Devlete verdikleri süre dolmuş! Beyazıt'ta sapıklığa izin vermeyen STK'lardan yeni açıklama.", [ahaber](#), 25.06.2022

Öte yandan bu ifadeyi haber metninde doğrudan kullanan örneklere de rastlandı: "Sapkınların pikniği iptal edildi" ([Yeni Şafak](#)).

2.2. PROVOKASYON, KÜRESEL ÇETECİLİK

"Provokasyon" ise "sapkınlık" vurgusunun yanında karşımıza çıkan bir diğer tema oldu. LGBTİ+ öğrencilerin Onur Ayı'na dair pikniği "provokasyon" olarak tanımladı.

İstanbul Üniversite İletişim Fakültesi önünde toplanan Müslümanlar, bugün yapılması planlanan LGBT etkinliğine izin vermedi. Konuya duyarlı vatandaşlar "Ülkemizde sapıklık istemiyoruz" sloganlarıyla kirli **provokasyonu** defetti.

"LGBT etkinliğine İstanbul Üniversitesinde geçit yok! "Ülkemizde sapıklık istemiyoruz", [ahaber](#), 17.06.2022

Bunun yanında “Küresel çete” ifadeleriyle “provokasyon” vurgusunu yükselten habere de rastladık. “Küresel çete” vurgusu, iktidar çevrelerinin müphem dış düşman tahayyülü ile de uyum içerisindedir. Buna göre, LGBT, ancak ve ancak Türkiye aleyhine girişilen küresel bir komplonun uzantılarından biridir.

GÜNDEM

Üniversiteye LGBT kuşatması: Küresel çetenin hedefi gençler

Gençler, üniversitelerde kurulan LGBT kulüpleri tarafından kuşatmaya alındı. Hem devlet hem özel üniversitelerde kurulan ve LGBT dernekleri tarafından fonlanan kulüpler öğrencilere, “akışkan kimliklerimiz” ve “üçüncü bir cinsiyet” adı altında LGBT’yi özendirip, üçüncü cinsiyete sürükleyen etkinlikler ve atölyeler düzenliyor.

“Üniversiteye LGBT kuşatması: Küresel çetenin hedefi gençler”,
[Yeni Şafak](#), 19.09.2022

3. KİMLERİN SÖZÜNE YER VERİLDİ?

İncelediğimiz haberlerin tamamında LGBTİ+’lara karşı açıklamalara yer verildi. Haberlerin ana konusu çoğu zaman LGBTİ+’ların düzenleyeceği bir etkinliğe karşı yapılan açıklamalar oldu.

"AGD'den LGBT'ye karşı onurlu duruş: Sapkınlığa izin yok!",
[Millî Gazete](#), 16.06.2022

LGBTİ+'lara yönelik açıklamalar çoğunlukla fotoğraf ve tam metin olarak haberlerde yer aldı. Açıklamaya katılanlardan demeçlerle de kimi zaman haberlerin zenginleştirildiğini gördük. Bunun yanında LGBTİ+ öğrencilerin sözlerine doğrudan hiçbir haberde yer verilmedi.

"AGD'den hükümete çağrı: Sapkın derneklerin faaliyetlerine son verilsin",
[Millî Gazete](#), 27.06.2022

İki haberde ise LGBTİ+ öğrencilerin sözleri deyim yerinde metne sızdı. 19. Onur Yürüşünün yasaklanmasına karşı yapılan açıklama metinde olmasa da görsel olarak bir haber içeriğinde yer aldı.

İSTANBUL VALİLİĞİ "ONUR YÜRÜYÜŞÜ"NE İZİN VERMEDİ

İstanbul Valiliği, bugün Maltepe Miting Alanı'nda gerçekleştirilmek istenen 19. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'ne izin vermemiştir.

İstanbul Valiliği'nin paylaşılan açıklamasında şu ifadeler kullanılmıştır:

VALİLİĞE TANIDIĞIMIZ MÜDDET DOLDU!

Vali Ali Yerlikaya bu sırada "kadınların dışarıya bile çıkmasını yasaklamak isteyen" İsmailoğlu Cemaati Liderinin cenazesindeydi. Yani halkı kin ve nefrete teşvik ettiği için önlem alınmasını istediğimiz grünp ile bir aradaydı.

Nefret kampanyalarının örgütlenmesine engel olmak bir yana çağrımıza en ufak bir tepki bile göstermeyen kamu kurumlarının ve devlet bürokratlarının bu nefret suçunun bir parçası olduğunu ve sorumlu olduğunu ilan ediyoruz.

İster polis ister örgütlediğiniz paramiliter güçlerden LGBTİ+lara ve İstanbul Onur Yürüyüşü'ne yönelik gerçekleşecek olan saldırının **sorumlusu ve suç ortağı sizsiniz!**

Buradan Türkiye halklarına sesleniyoruz:

Baskılar, tehditler bize vız gelir; biz lubunyalor en ufak bir çatlıktan bile nefes alır, varlığımızı şonlatırız, çünkü her yürüyüşümüz onur yürüyüşü bizim. Bu baskılara bir arada direndiğimizde olacağını ise hepimiz için için biliyoruz. İçimiz bir cesaret parıltısı bekliyor "artık yeter" demek, bir arada yaşamı mümkün kılmak için özgür ve eşit yaşamı savunan herkesle **Direneceğiz Lubunya!**

"İl sınırlarımız içerisinde provokatif eylem ve olayların meydana gelebileceği, açık yer toplantısına katılacaklarda dahil olmak üzere halkın huzur ve güvenliğinin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, genel sağlığın ve genel ahlakın, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, olası şiddet ve terör olaylarının önlenmesi, provokatif eylem ve olayların yaşanmaması için söz konusu açık yer

"LGBT'nin provokasyon adresi Taksim! Devlete verdikleri süre dolmuş!
Beyazıt'ta sapıklığa izin vermeyen STK'lardan yeni açıklama",
[ahaber](#), 25.06.2022

LGBTİ+ öğrencilerin üniversite yapmak istedikleri piknikle ilgili bir başka haber metninde ise etkinliğe karşı tehditler ve sonrası için önlem uyarıları "Beyazıt'ta LGBT tahriki" ([Yeni Şafak](#)) başlıklı haber metninde şöyle yer aldı:

- "LGBT'liler üyelerini 'Beyazıt kimin ayol' ve 'Beyazıt'ı gökkuşağına boyamaya hazır mıyız?' sloganlarıyla sosyal medyada örgütledi."
- "Şeriatçı çetelerin tehdidi yüzünden piknik iptal edildi. Beyazıt çevresinde iseniz, kalabalık gruplar halinde gezmenizi ve güvenli bir şekilde Beyazıt'tan ayrılmanızı tavsiye ediyoruz."

NEFRET SÖYLEMİ NASIL KULLANILDI?

İncelediğimiz haberlerin tamamında nefret söylemi metinlerde yer aldı.

KaosGL'nin Medya İzleme Raporları'nda kullandığı nefret söylemi tanımına yakından bakalım:

Özetle bir kişinin cinsel yönelimi veya cinsiyet kimliği nedeniyle aşağılanmasına, dışlanmasına, yönelim veya kimliğin genel olarak kriminalize edilmesine, bunun günah olduğuna ve mücadele edilmesi gerektiğine, sapkınlık olduğuna, sapıklık olduğuna, aileyi zehirlediğine, gençleri ve çocukları zehirlediğine dönük istisnasız her türlü söylem, nefret söylemidir. ([s.93](#))

Tanımın ardından metinlere biraz daha yakından bakalım. Haberlerin büyük çoğunluğu İstanbul Üniversitesi'nde düzenlenmek istenen Onur Pikniği'ne dairdi. Haberler, Onur Pikniği'nin öznelerindense bu pikniğe karşı yapılan açıklamaları haberleştirdi.

Yukarıdaki başlıkta ayrıntılı aktardığımız gibi bu haberlerin hepsinde cinsel yönelim ve cinsel kimlikler "sapkınlık" olarak tanımlandı.

Bu haberlerin ana konusu olan karşı açıklamalarda ise "[Kuran'da lanetlenen](#)" ifadeleri doğrudan metinde yer aldı. Günah ve din karşıtlığına dair vurgular ile yaratılan karşıtlık "[Müslümanlar](#)", "[vatandaşlar](#)" ile "LGBT" ayrımı ile de kendini gösterdi.

Yapılan açıklamaların dışında haber metinlerindeki tanım ve cümleler de bu karşıtlığı devam ettirdi. Onur Pikniği'ne karşı yapılan açıklamaya dair haberde "Fakülte önünde toplanan çok sayıda Müslüman, LGBT etkinliğine karşı tepkilerini sürdürdü" ([Yeni Şafak](#)) ifadesi yer aldı.

Onur Pikniği'ne dair duyuruyu içeren "Beyazıt'ta LGBT tahriki" başlıklı haber metninde ise din karşıtlığı vurgusuna dair çerçeve için örnek bir cümle karşımıza çıktı: "Cuma namazından 1,5 saat sonra düzenleneceği açıklanan piknik, vatandaşları ayağa kaldırdı." ([Yeni Şafak](#))

"İstanbul Üniversitesi'ndeki izinsiz LGBT eyleminde 26 kişi gözaltına alındı", [Yeni Şafak](#), 18.06.2022

LGBTİ+'ların etkinliklerinin "izinsiz" olarak vurgulanarak kriminalize edilmelerine dair örneklere de rastladık. Onur Pikniği'ne karşı yapılan "Sapkınlığın karşısında fıtratın yanındayız" başlıklı açıklamanın ardından pikniğin iptaline dair [haber](#) bu konuda iyi bir örnek olabilir.

Haber metninde, pikniğe karşı doğrudan "sapkınlık" diyerek nefret söylemi içeren açıklama ile ilgili "Fakülte önünde toplanan çok sayıda Müslüman, LGBT etkinliğine karşı tepkilerini sürdürdü" ifadesi kullanıldı. Devam eden cümlelerde ise Onur Pikniği'ne dair "Ancak izinsiz eylemi sürdürmek isteyen ve bir grup alanda taşkınlık çıkardı" denildi.

Nefret söylemi “[LGBT'ye geçit vermemek](#)”, “[Sapıklığa izin vermemek](#)” örneklerinde de olduğu gibi incelediğimiz haberlerin çerçevesini oluşturdu. Haberlerde “LGBT kuşatması” karşısında yerli ve milli ve erkeklerin aileyi, çocuğu en nihayetinde devleti savunduğu kurgu kendini yineledi.